

คู่มือ

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๒

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษา

Supervision, Monitoring and Evaluation for Educational Provision Group

นายสนรยา หล้าทอง

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

คำนำ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน 183 เขต และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน 62 เขต โดยมีการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แบ่งออกเป็น 10 กลุ่ม โดยการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นไปตามแนวทางความสอดคล้องกับภารกิจหลักและรองรับการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ มีเอกภาพในทางการบริหารจัดการ มีความยืดหยุ่น และพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง มุ่งสัมฤทธิ์ผลตามภารกิจ ความคุ้มค่า ลดขั้นตอนการบริหาร เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารจัดการ และคำนึงถึงระดับ ประเภท ปริมาณและคุณภาพของสถานศึกษา ผู้รับบริการ และความเหมาะสมด้านอื่น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เห็นความสำคัญและการพัฒนาองค์การอย่างเป็นระบบ มีการบริหารภายในหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายกระดับมาตรฐานและคุณภาพในการปฏิบัติงาน สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ทบทวน ปรับปรุง กระบวนการปฏิบัติงานของแต่ละกลุ่มให้สอดคล้องตามภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบที่กฎหมายกำหนด และจัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2567 โดยมีรายละเอียดของกระบวนการปฏิบัติงาน วัตถุประสงค์ ขอบเขต ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ขอบเขตการดำเนินการ และสรุปจัดทำเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงานของทุกกลุ่มตามภารกิจงานตามประกาศกระทรวงที่กำหนด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอขอบคุณผู้บริหารระดับสูงทุกท่าน ที่ให้คำปรึกษา แนะนำคณะทำงาน ขอขอบคุณบุคลากรผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาทุกกลุ่ม ที่มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ วิพากษ์ ทบทวน จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ฉบับปรับปรุง และขอขอบคุณคณะบรรณาธิการกิจที่ตรวจสอบ ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม ทำให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2567 มีความสมบูรณ์ สำหรับให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานต่อไป

สารบัญ

		หน้า
ส่วนที่ 1	คำนำ	ก
ส่วนที่ 2	กระบวนการปฏิบัติงาน	1
	(ก) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ	1
	1. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ	1
	(ข) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ ของผู้เรียน	14
	1. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้	14
	(ค) วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัด และการประเมินผลการศึกษา	20
	1. ส่งเสริมและพัฒนาการวัดและประเมินผลการศึกษา	20
	(ง) วิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งประเมิน ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	36
	1. ส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา	36
	(จ) นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา	47
	1. นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา	47
	(ฉ) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม การนิเทศทางการศึกษา	53
	1. งานสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	53
	(ช) ปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา	58
	1. งานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล	58
	(ซ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย	65
	1. งานเลขานุการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา	65

**(ก) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
หลักสูตรการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ**

1. ชื่องาน ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

2.2 เพื่อวิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

3. ขอบเขตของงาน

3.1 การส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย, หลักสูตรการศึกษาพิเศษ รวมถึงส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด ให้มีประสิทธิภาพ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

3.2 การปฏิบัติงานนิเทศ ติดตาม วิจัย พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

3.3 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รวมถึงการมีส่วนร่วมในการศึกษา วิจัย ใน 2 ประเด็น คือ

3.3.1 การศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นการวิจัย เพื่อนำมาใช้กำหนดเป้าหมาย จุดเน้นและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่ การศึกษา

3.3.2 การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และติดตามผลการใช้หลักสูตรเพื่อผลักดันให้มีการพัฒนา กระบวนการจัดทำหลักสูตร การบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. คำจำกัดความ

4.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Basic Education Curriculum) หมายถึง หลักสูตรที่ใช้ ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าอุดมศึกษา โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียน มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา อีกทั้งมีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต และมีคุณภาพได้มาตรฐานสากลเพื่อการแข่งขันในยุคปัจจุบัน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย ส่วนที่เป็นแกนกลางซึ่งกำหนดโดยหน่วยงานส่วนกลางและส่วนที่มีสาระสอดคล้องกับสภาพชุมชน และท้องถิ่นซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดกรอบหลักสูตร ร่วมกับสถานศึกษาและท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระที่สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถกำหนดเพิ่มเติมขึ้นเองได้ เพื่อให้ สอดคล้อง เหมาะสมกับความสนใจ ความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน

4.2 การศึกษาปฐมวัย (Early Childhood Education) หมายถึง การศึกษาที่มุ่งอบรมเลี้ยงดู เด็กก่อนการศึกษาภาคบังคับ เพื่อเตรียมเด็กให้มีความพร้อมทุกด้าน ในการที่จะเข้ารับการศึกษาต่อไป การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา อาจจัดเป็นสถานรับเลี้ยงเด็ก ศูนย์เด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาล ศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์ ในวัด หรือมัสยิด หรือจัดเป็นชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษา

4.3 การศึกษาพิเศษ (Special Education) หมายถึง การจัดการศึกษาให้สำหรับบุคคลที่มีความต้องการ พิเศษ ได้แก่ เด็กปัญญาเลิศ เด็กที่มีความบกพร่องด้านสติปัญญา เด็กที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ เด็กพิการซ้ำซ้อน เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ เด็กที่มีความบกพร่องด้านสายตา เด็กที่มีความบกพร่อง

ด้านการได้ยิน เด็กที่มีปัญหาด้านอารมณ์ และสังคม หรือเด็กที่มีปัญหาด้านพฤติกรรม ซึ่งเด็กกลุ่มพิเศษเหล่านี้ไม่สามารถได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการจัดการศึกษาแบบเดียวกันกับเด็กปกติ

ดังนั้น การศึกษาพิเศษจึงมีความจำเป็นต่อการจัดการศึกษาแก่เด็กกลุ่มพิเศษดังกล่าว ซึ่งการจัดการศึกษาพิเศษได้ รวมถึงด้านกระบวนการสอน วิธีการสอน เนื้อหาวิชา (หลักสูตร) เครื่องมือและอุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอนที่สนองต่อความสามารถ และความต้องการของเด็กพิเศษ เป็นรายบุคคล

4.4 กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น (Local Curriculum Framework) หมายถึง กรอบทิศทาง ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งจัดทำโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบใน ระดับท้องถิ่น มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ เป้าหมายและจุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนในท้องถิ่น สารการเรียนรู้ท้องถิ่น และการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับท้องถิ่น สถานศึกษาในเขตพื้นที่นั้น ๆ จะใช้ข้อมูลใน กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มีความรักและหวงแหนมรดกทางสังคม มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา การแก้ปัญหาการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพในชุมชน

4.5 การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่ง องค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร โดยเป็นการจัดทำ หรือปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น หรือสร้าง หลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นรากฐานอยู่เลย การพัฒนาหลักสูตรมีความครอบคลุมไปถึง การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรและเอกสารต่าง ๆ สำหรับผู้เรียนด้วย

4.6 การวิจัยพัฒนาหลักสูตร (Research) หมายถึง การวิจัยการใช้หลักสูตรเพื่อพัฒนากระบวนการ ใช้หลักสูตร ตามระดับการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดซึ่งจะส่งผลต่อการ พัฒนาคุณภาพการศึกษา และเพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนได้ตามความต้องการและเต็มศักยภาพ และนำ ผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

4.7 หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง แผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จัดทำ โดยคณะบุคคลของสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และ ทักษะตามหลักสูตร สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

5.1 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.1.1 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

5.1.2 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์และจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นของสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา

5.1.3 ส่งเสริม สนับสนุนและนิเทศการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.1.4 ส่งเสริม สนับสนุนและนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.1.5 ส่งเสริม สนับสนุนและนิเทศการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.1.6 นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

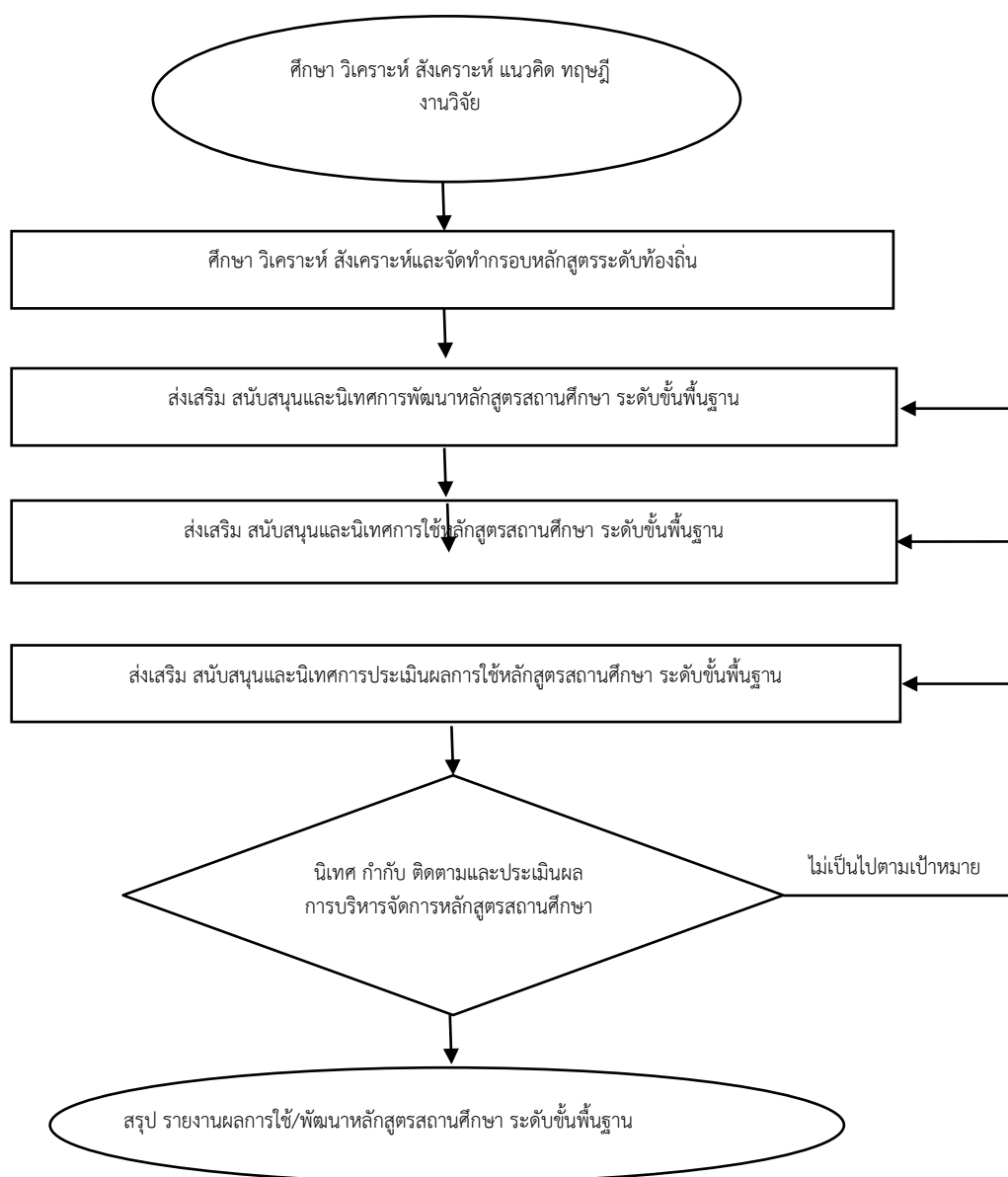
5.1.7 สรุป รายงานผลการใช้/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คู่มือการปฏิบัติงาน กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

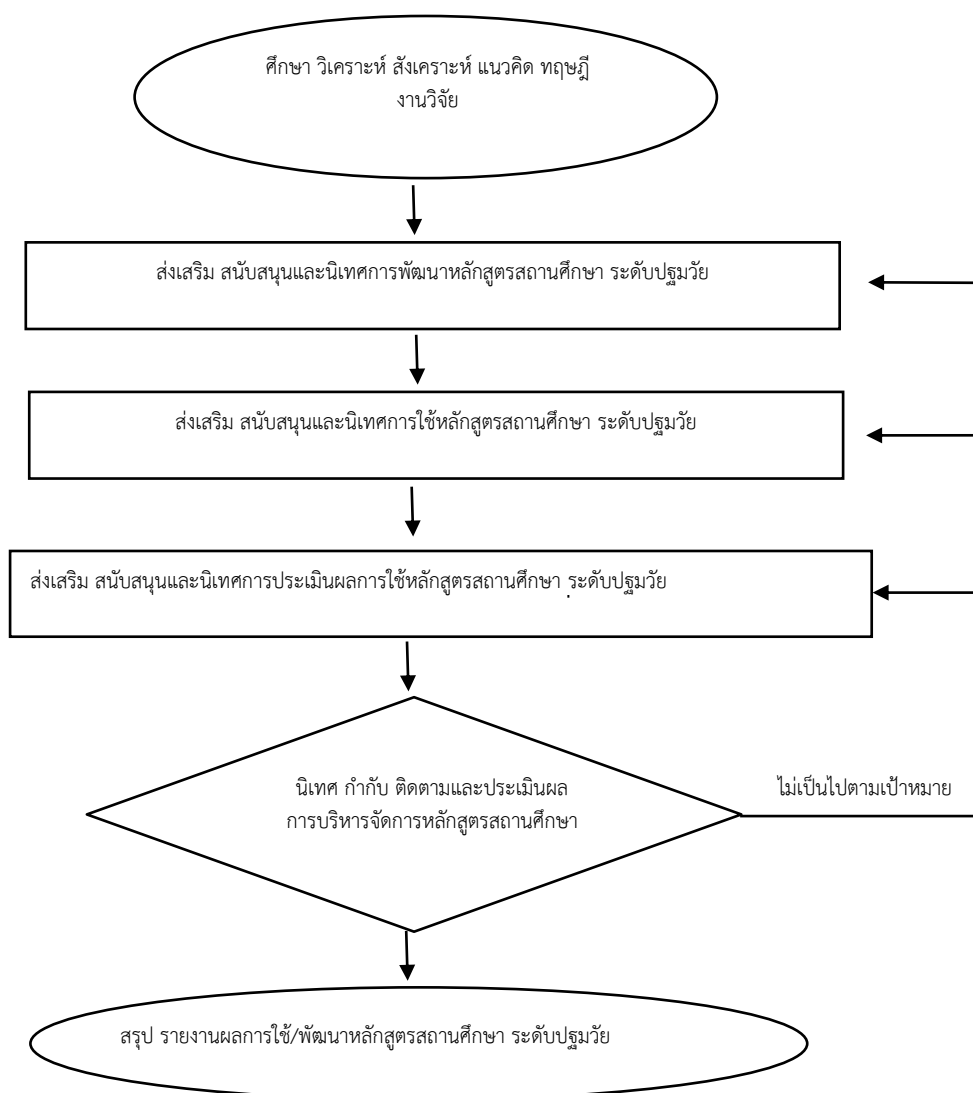
- 5.2 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
- 5.2.1 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
- 5.2.2 ส่งเสริม สนับสนุนและนิเทศการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย
- 5.2.3 ส่งเสริม สนับสนุนและนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย
- 5.2.4 ส่งเสริม สนับสนุนและนิเทศการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ระดับการศึกษา
ปฐมวัย
- 5.2.5 นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ระดับ
การศึกษาปฐมวัย
- 5.2.6 สรุป รายงานผลการใช้/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย
- 5.3 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการใช้หลักสูตรการศึกษาพิเศษ
- 5.3.1 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ
- 5.3.2 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความสามารถในการบริหารจัดการ วางแผนการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
- 5.3.3 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษา ให้มีความพร้อมในการจัดการศึกษาสำหรับ
ผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
- 5.3.4 ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริม สนับสนุนการจัด
การศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้มีประสิทธิภาพ

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

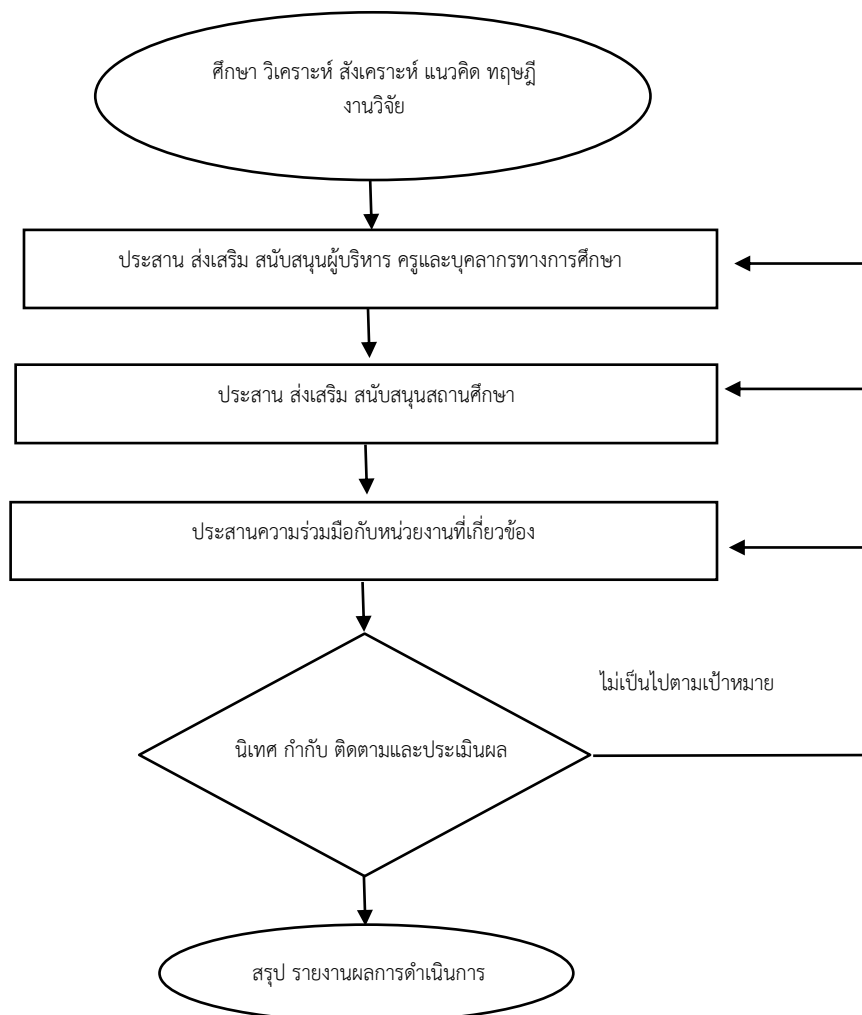
6.1 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6.2 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

6.3 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการใช้หลักสูตรการศึกษาพิเศษ

7. แบบฟอร์มที่ใช้

7.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนดตามความเหมาะสม

8. ข้อกฎหมาย/เอกสาร/หลักฐานอ้างอิง

8.1 พระราชบัญญัติการศึกษาเพื่อคนพิการ พุทธศักราช 2551

8.2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และคำสั่ง ประกาศหรือเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ทุกฉบับ

8.3 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

8.4 หลักสูตรการศึกษาพิเศษ

8.5 แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

8.6 แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

8.7 แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

8.8 แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

8.9 แนวทางการวัด และประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

8.10 แนวทางการตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

8.11 แนวทางในการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

8.12 คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

1. ชื่องาน ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 2.2 เพื่อศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การจัดการเรียนรู้ของครูและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. ขอบเขตของงาน

- 3.1 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครูและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ
- 3.2 วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. คำจำกัดความ

“การจัดการเรียนรู้ของครู” หมายถึง กระบวนการที่ครูผู้สอนจัดสถานการณ์ สภาพการณ์ หรือ กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และสามารถนำประสบการณ์รู้นั้นไปใช้ได้

“กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน” หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนจากเดิมไปสู่พฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร และพฤติกรรมใหม่นี้เป็นผลมาจากประสบการณ์หรือการฝึกฝน มิใช่เป็นผลจากการตอบสนองตามธรรมชาติหรือสัญชาตญาณ หรืออู่อภิวาะ หรือความบังเอิญ พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปจะต้องเปลี่ยนไปอย่างค่อนข้างถาวร จึงจะถือว่าเกิดการเรียนรู้ขึ้นหากเป็นการเปลี่ยนแปลงชั่วคราวก็ยังไม่ถือเป็นการเรียนรู้

“กลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และฉบับปรับปรุง” หมายถึง สาระการเรียนรู้ ที่ประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา แบ่งเป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพ
8. ภาษาต่างประเทศ

“กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน” หมายถึง การจัดและสร้างประสบการณ์ด้านต่างๆ ให้แก่นักเรียนตามความสนใจ ความถนัดและความต้องการของนักเรียน มุ่งเน้นพัฒนาองค์รวมของความเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีคุณภาพ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และฉบับปรับปรุง ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

5.1 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

5.2 วางแผนพัฒนาการนิเทศ โดยใช้ข้อมูล สารสนเทศ จากผลศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพ บริบท ความต้องการในการพัฒนา

5.3 ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเผยแพร่ให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา

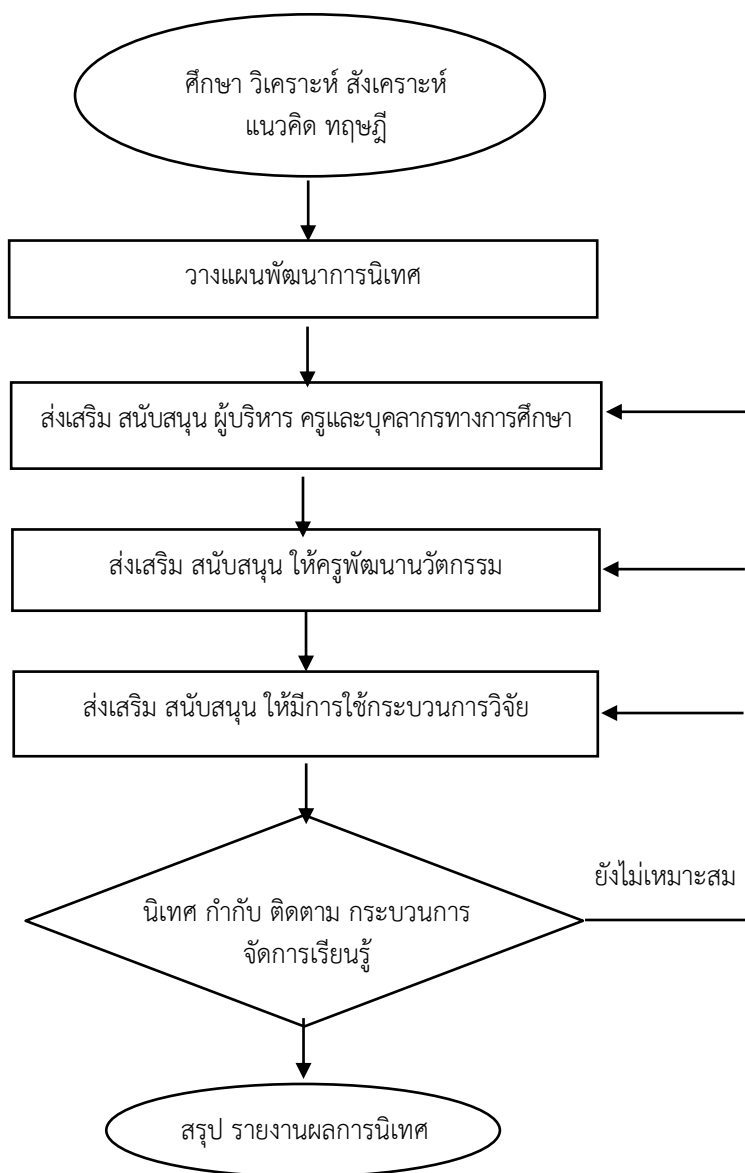
5.4 ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้

5.5 ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้

5.6 นิเทศ กำกับ ติดตาม กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

5.7 สรุป รายงานผลการนิเทศกระบวนการจัดการเรียนรู้

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

7. แบบฟอร์มที่ใช้

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดตามความเหมาะสม

8. เอกสาร / หลักฐานอ้างอิง

- 8.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 8.2 แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 8.3 แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 8.4 แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 8.5 แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 8.6 แนวทางรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 8.7 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1. ชื่องาน ส่งเสริมและพัฒนาการวัดและประเมินผลการศึกษา

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ

2.2 เพื่อวิจัย พัฒนา การวัดและประเมินผลการศึกษาระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ

3. ขอบเขตของงาน

3.1 ส่งเสริมการวัดผลและประเมินผลการศึกษาระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ

3.2 วิจัย พัฒนา การวัดและประเมินผลการศึกษาระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ

4. คำจำกัดความ

“การวัดและประเมินผล (Assessment)” หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลร่องรอยหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สามารถจัดให้มีขึ้นทั้งระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ

“การประเมินระดับชั้นเรียน (Classroom Assessment)” หมายถึง การวัดผลและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียนในรายวิชา/กิจกรรมที่สอน ในการประเมินเพื่อการพัฒนา ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่กำหนดเป็นเป้าหมายในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อดูว่าบรรลุตัวชี้วัดหรือมีแนวโน้มว่าจะบรรลุตัวชี้วัดเพียงใด แล้วแก้ไขข้อบกพร่องเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เน้นการประเมินตามสภาพจริง โดยใช้วิธีการที่หลากหลายและมีการประเมินอย่างต่อเนื่องเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

“การประเมินระดับสถานศึกษา (School Assessment)” หมายถึง การตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การอนุมัติผลการเรียน การตัดสินการเลื่อนชั้นเรียน และเป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติและระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา และการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชน

“การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา (Local Assessment)” หมายถึง การวัดผลและประเมินผลที่ดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ

ของเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละแห่ง และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพของผู้เรียนด้วยวิธีการและเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานซึ่งจัดทำและดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังสามารถดำเนินการได้ด้วยการตรวจสอบข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีการรายงานผลแก่สถานศึกษาและชุมชนได้รับทราบ ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบว่าสถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดหรือไม่ เพียงใด และมีข้อบกพร่องใดที่ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

“การประเมินระดับชาติ” หมายถึง การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่ดำเนินการโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในระดับชั้นสำคัญ (Key Stages) ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

“การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment)” หมายถึง การวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้จากการที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติงาน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการนำความรู้และทักษะที่เรียนไปใช้ในสภาพและสถานการณ์จริง หรือเชื่อมโยงใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากที่สุด การประเมินตามสภาพจริงมักมีการกำหนดชิ้นงานหรือภาระงานให้ผู้เรียนปฏิบัติ และมีการใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลที่มีเกณฑ์พร้อมคำอธิบายคุณภาพงานตามเกณฑ์ไว้อย่างชัดเจน

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

(1) วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบและประเมินเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา

5.1 นิเทศ และส่งเสริม การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา

5.1.1 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ หลักการ ทฤษฎี แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

5.1.2 ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

5.1.3 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำเอกสารหลักฐานการวัดและประเมินผลในระดับชั้นเรียน

5.1.4 ส่งเสริม สนับสนุนการนำผลการประเมินระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาไปใช้พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษา

5.1.5 ส่งเสริม สนับสนุน การวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาโดยครอบครัว

5.1.6 นิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

5.1.7 สรุปรายงาน การศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา

5.2. นิเทศ และส่งเสริม การวัดและประเมินผลระดับเขตพื้นที่การศึกษา

5.2.1 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ หลักการ ทฤษฎี แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

5.2.2 ประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา

5.2.3 ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจแนวทางการวัดและประเมินผลระดับเขตพื้นที่การศึกษา

5.2.4 ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาเครื่องมือและคลังข้อสอบที่เป็นมาตรฐานสำหรับใช้ประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา

5.2.5 ส่งเสริม สนับสนุนการนำผลการประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษา

5.2.6 นิเทศติดตามและประเมินผลการนำผลการประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษาไปใช้พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษา

5.2.7 สรุป รายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษาเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสถานศึกษา

5.3. ส่งเสริมการวัดและประเมินผลระดับชาติ

5.3.1 ศึกษา วิเคราะห์ แนวปฏิบัติในการวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ

5.3.2 ประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ

5.3.3 ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจแนวปฏิบัติการดำเนินการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ

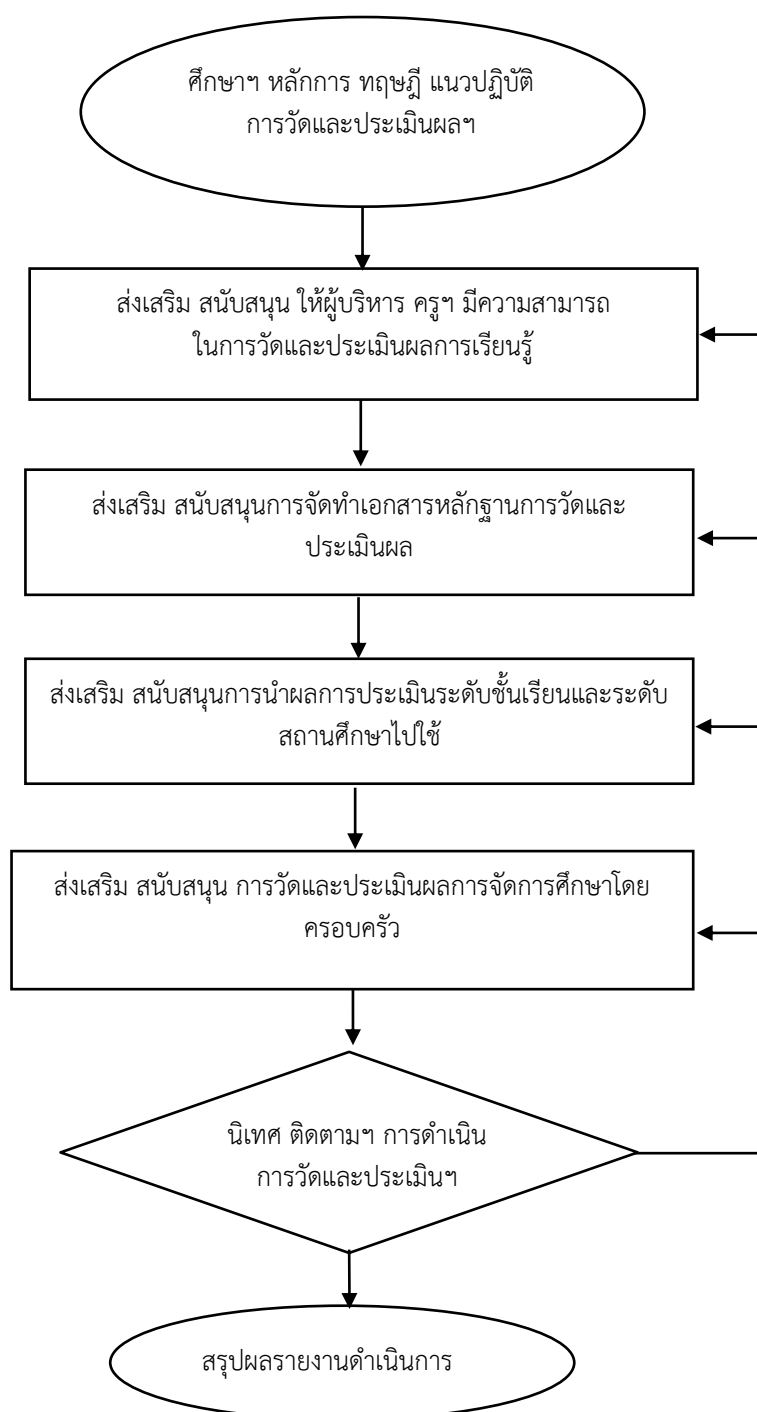
5.3.4 ดำเนินการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ

5.3.5 ส่งเสริม สนับสนุนการนำผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติไปใช้วางแผน พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

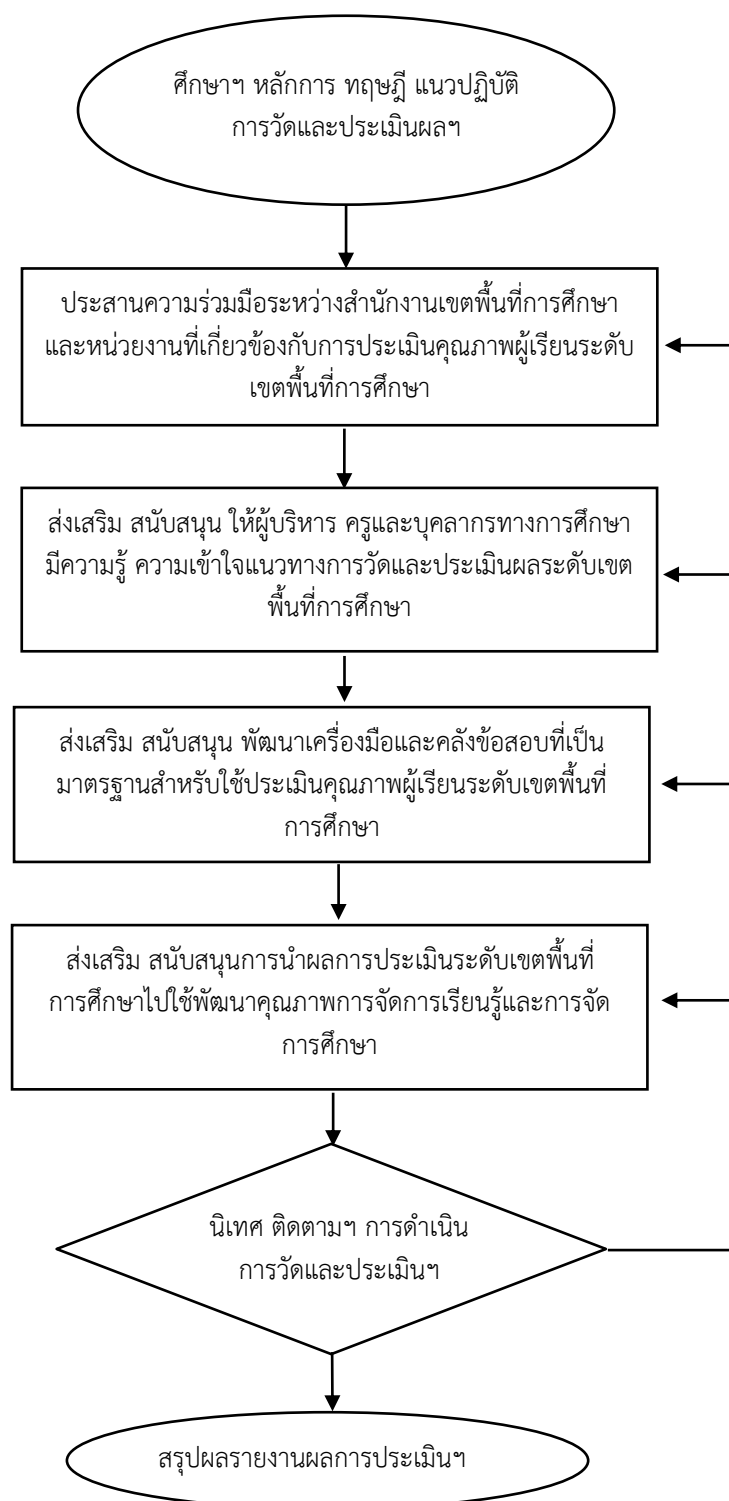
5.3.6 รายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเผยแพร่ต่อสถานศึกษา

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

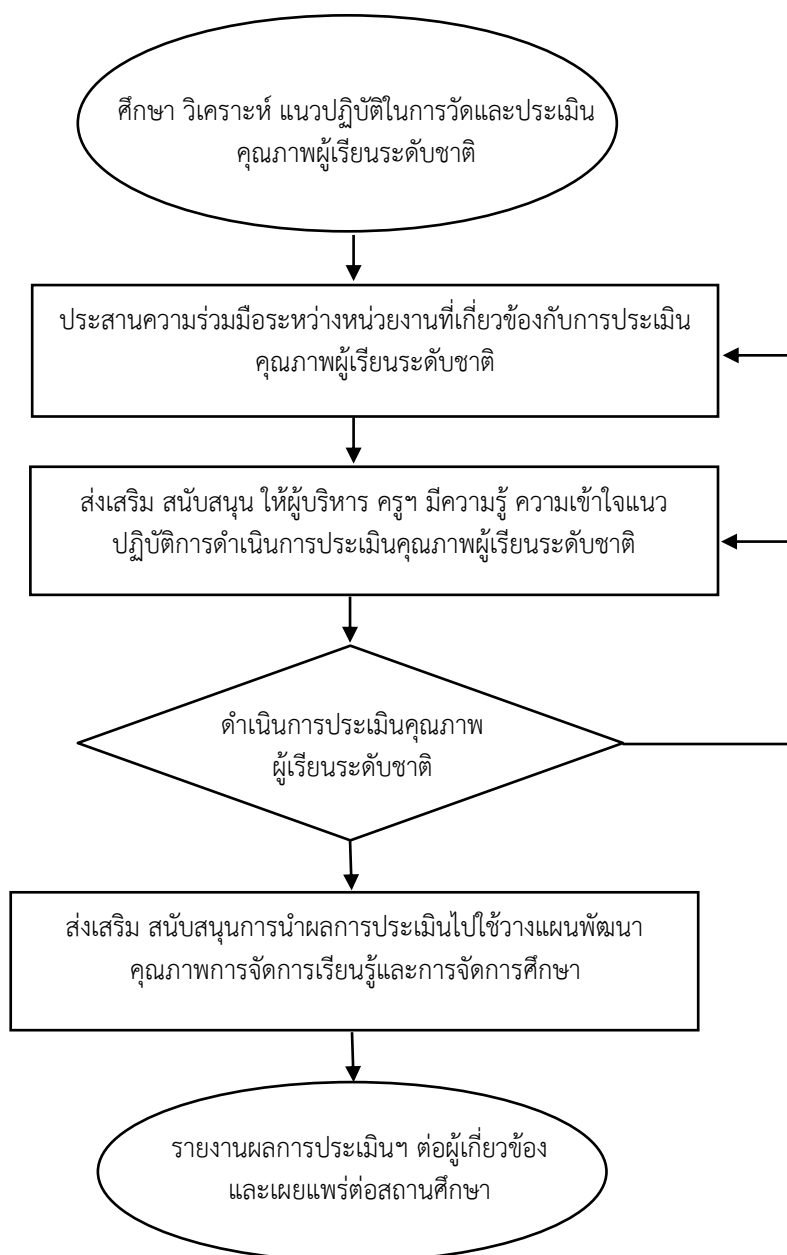
6.1 นิเทศและส่งเสริม การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

6.2 นิเทศและส่งเสริม การวัดและประเมินผลระดับเขตพื้นที่การศึกษา

6.3 ส่งเสริม การวัดและประเมินผลระดับชาติ

7. แบบฟอร์มที่ใช้

- 7.1 แบบสำรวจข้อมูล
- 7.2 เครื่องมือวัด ประเมินผล ทุกระดับ
- 7.3 แบบรายงานผลการวัด ประเมินผล
- 7.4 แบบพิมพ์ เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

8. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

- 8.1 คู่มือการดำเนินงานการวัดผล และประเมินผลการศึกษา
- 8.2 คู่มือการวัดผล และเทียบโอนผลการศึกษาในทุกระดับ

1. ชื่องาน ส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ระบบประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก
- 2.2 เพื่อวิจัย และพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

3. ขอบเขตของงาน

3.1 การประกันคุณภาพภายใน เป็นการดำเนินการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบตามกฎหมายว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 และที่เพิ่มเติม

3.2 การประเมินคุณภาพภายนอก เป็นการดำเนินการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อเตรียมพร้อมรับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานภายนอก การรับการประเมิน และการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

4. คำจำกัดความ

“การประกันคุณภาพภายใน” หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

“การประกันคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุม ตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่น ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล (ความหมายตามกฎหมายว่าด้วย การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561)

“ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา” หมายความว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ดำเนินการอย่างมีระบบ ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและ ประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

“การพัฒนาคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและโครงสร้างการวางแผนการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน โดยระบบการประกันคุณภาพภายในประกอบด้วยการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

“การประเมินคุณภาพภายนอก” หมายถึง การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามการตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งกระทำโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) หรือผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจากสมศ. เพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

5.1 ส่งเสริม สนับสนุน และนิเทศระบบการประกันคุณภาพภายใน

5.1.1 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ หลักเกณฑ์ ระเบียบ มาตรฐาน แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.1.2 วางแผนการส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในสังกัด โดยศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ผลการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ผ่านมา 1 – 3 ปีการศึกษา

5.1.3 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับรูปแบบ เทคนิคและวิธีการ ในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสามารถให้สถานศึกษาดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างเข้มแข็ง ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษา

5.1.4 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา ฉบับปัจจุบัน รวมทั้งสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัด

5.1.5 นิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

5.1.6 สรุป รายงานผลการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเสนอต่อสถานศึกษาหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งนำผลไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานของสถานศึกษาในปีถัดไป

5.2 ส่งเสริม สนับสนุน และนิเทศการประเมินคุณภาพภายนอก

5.2.1 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ หลักเกณฑ์ ระเบียบ มาตรฐาน แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายนอก มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.2.2 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับรูปแบบ เทคนิคและวิธีการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการประกันคุณภาพภายนอก

5.2.3 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา และจัดทำสารสนเทศผลการประเมินคุณภาพภายนอก รวมทั้งช่วงเวลาในการรับการประเมิน รูปแบบที่รับการประเมิน

5.2.4 ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจ พร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก รวมทั้งมีความรู้ ความเข้าใจตามแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) ประกาศใช้ฉบับปัจจุบัน

5.2.5 ส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษา ให้มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่นำเสนอข้อมูลได้อย่างสมบูรณ์ ครบถ้วน และมีความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

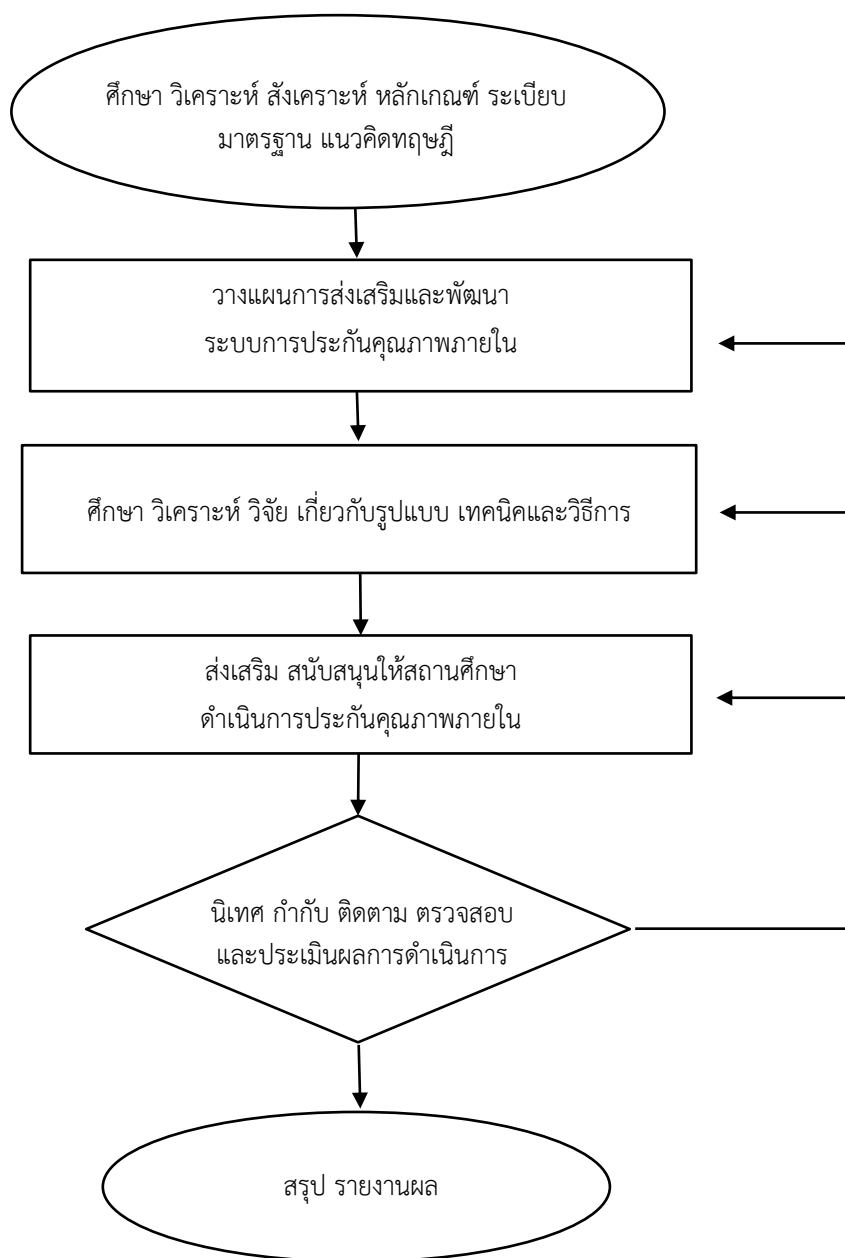
5.2.6 ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประเมินคุณภาพภายนอก เช่น สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.2.7 นิเทศ ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้วางแผนการพัฒนาระบบการจัดการศึกษา โดยนำไปใช้ในการจัดทำแผนการพัฒนาคูณภาพการศึกษา หรือแผนปฏิบัติการประจำปี ของสถานศึกษา

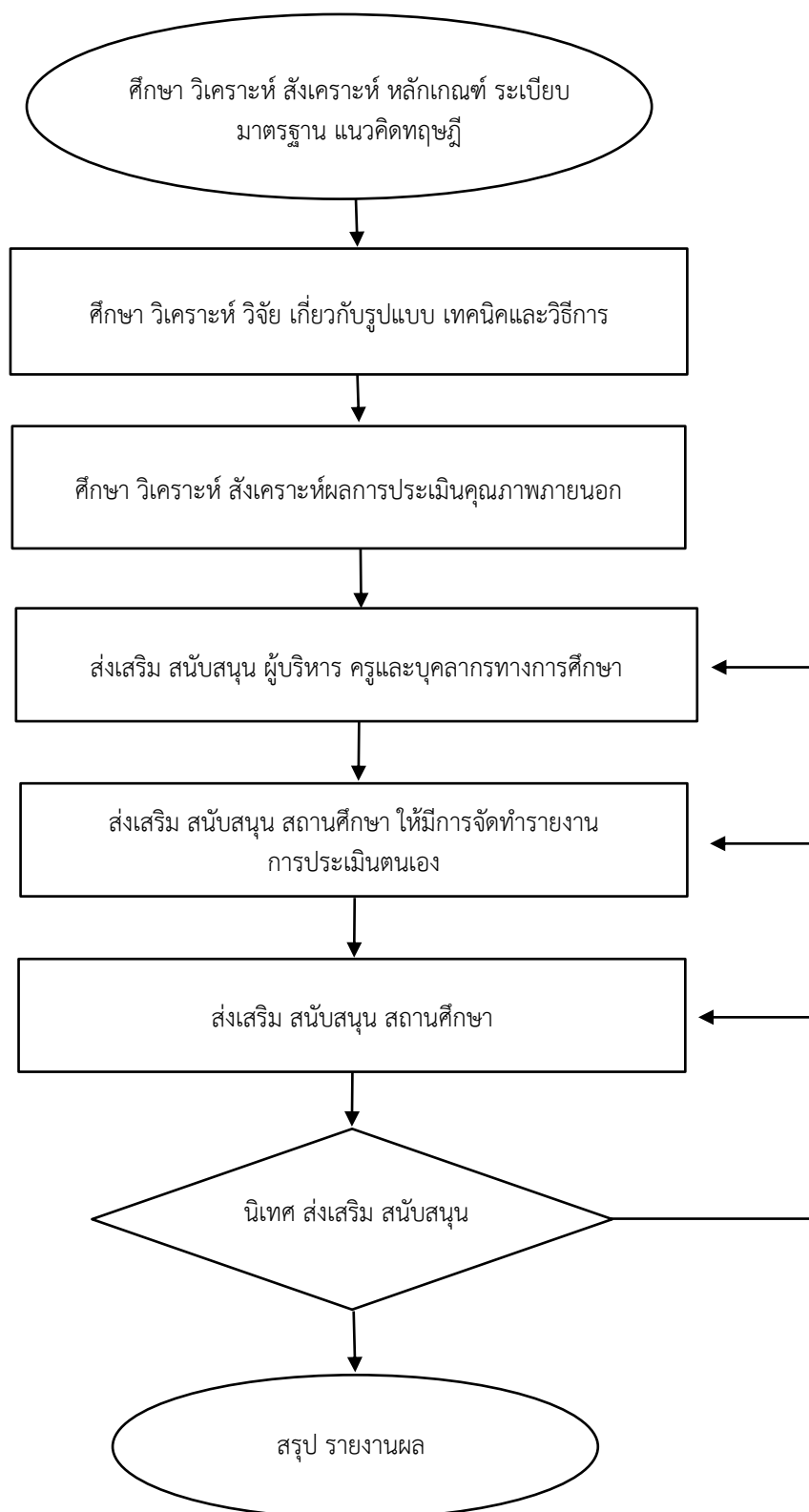
5.2.8 สรุป รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

6.1 ส่งเสริม สนับสนุนและนิเทศระบบการประกันคุณภาพภายใน

6.2 การส่งเสริม สนับสนุนและนิเทศการประเมินคุณภาพภายนอก

7. แบบฟอร์มที่ใช้

- 7.1 แบบนิเทศติดตามระบบการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
- 7.2 แบบประเมินผลการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 7.3 แบบรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

8. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

- 8.1 มาตรฐานการศึกษาชาติ ฉบับปัจจุบัน
- 8.2 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับปฐมวัย ฉบับปัจจุบัน และมาตรฐานการศึกษาค้นคว้าอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 8.3 กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561
- 8.4 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทุกฉบับ
- 8.5 หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.
- 8.6 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับปฐมวัย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. ชื่องาน นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา
- 2.2 เพื่อวิจัย และพัฒนาการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา

3. ขอบเขตของงาน

3.1 การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา รวมถึงศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนางานของศึกษานิเทศก์อย่างเป็นระบบ

3.2 การส่งเสริมระบบการนิเทศการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.3 การส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน ที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรูปแบบต่างๆ เช่น คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการจัดการศึกษา (ก.ต.ป.น.) การจัดเครือข่าย บุคคล ครูแกนนำ ครูต้นแบบ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ กลุ่มโรงเรียน ศูนย์พัฒนาวิชาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ เครือข่ายโรงเรียนคุณภาพ ฯลฯ

4. คำจำกัดความ

“การนิเทศการจัดการศึกษา” หมายถึง การช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน รวมถึง การศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาเพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ทุกภาคส่วนมีความพึงพอใจ

“การติดตามการจัดการศึกษา” หมายถึง การติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาอาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อจะหาแนวทางแก้ไขโดยยึดการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

“การประเมินผลการจัดการศึกษา” หมายถึง การรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเพื่อนำมา เปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

“ระบบการนิเทศ” หมายถึง นวัตกรรม รูปแบบ วิธีการให้คำแนะนำ ชี้แนะ ส่งเสริม อบรม พัฒนา สร้างเสริมองค์ความรู้ให้แก่ผู้รับการนิเทศทั้งด้านการบริหารจัดการศึกษา การนิเทศการเรียนรู้ การสอนและการพัฒนากิจกรรมโครงการต่าง ๆ รวมถึงการจัดกิจกรรม เพื่อการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการเรียนรู้ของครูและบุคลากรในสถานศึกษา

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

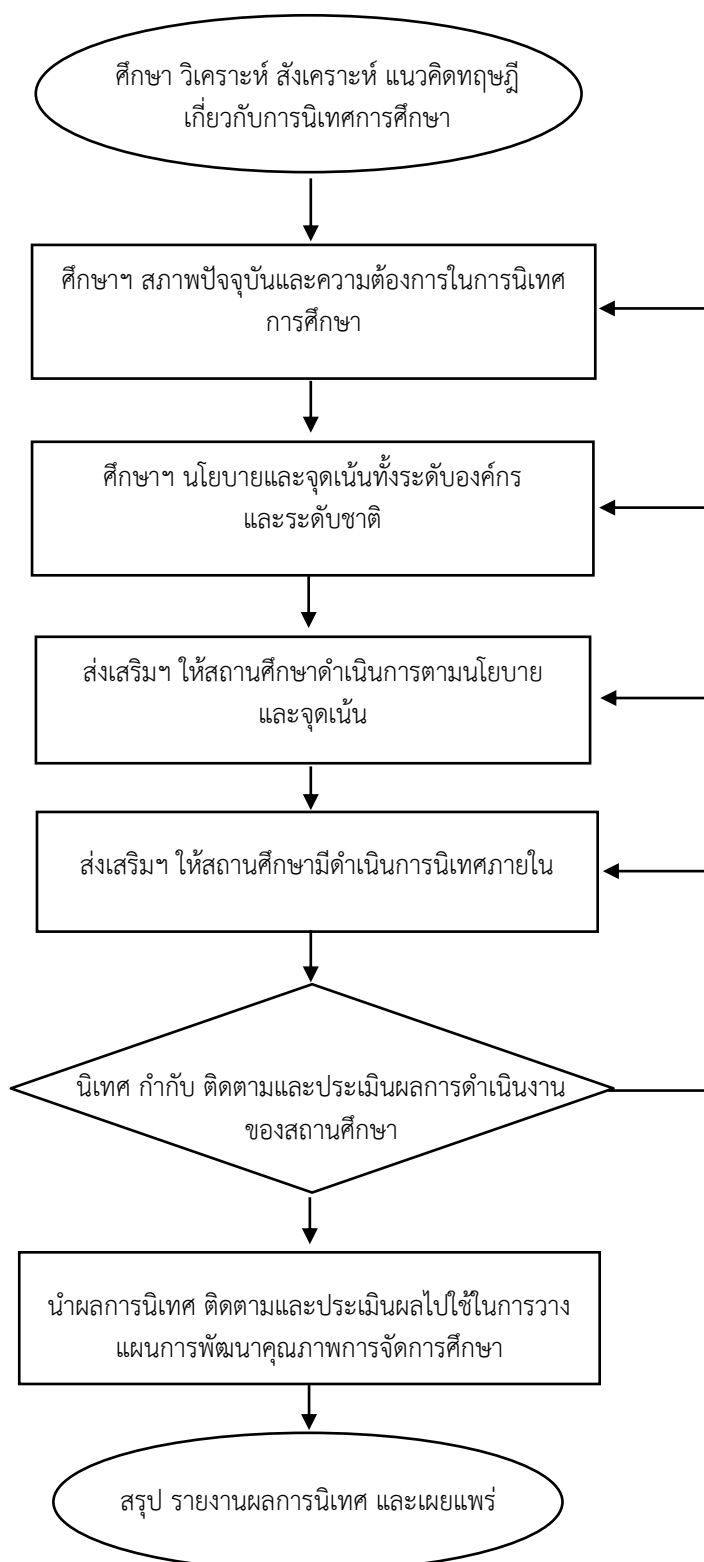
การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา

- 5.1 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา
- 5.2 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพปัจจุบันและความต้องการในการนิเทศการศึกษา
- 5.3 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ นโยบายและจุดเน้นทั้งระดับองค์กรและระดับชาติ
- 5.4 ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเป็นไปตามนโยบายและจุดเน้น

- 5.5 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
- 5.6 นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
- 5.7 นำผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผลไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา
- 5.8 สรุป รายงานผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผลต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสถานศึกษา

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

6.1 การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา

7. แบบฟอร์มที่ใช้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนดตามความเหมาะสม

8. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

- 8.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 8.2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 8.3 หลักการนิเทศ ติดตามการบริหารและการจัดการศึกษา
- 8.4 เกณฑ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหาร และการจัดการศึกษา
- 8.5 หลักการสร้างเครือข่าย
- 8.6 หลักการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการสร้างเครือข่าย
- 8.7 หลักการพัฒนาระบบการนิเทศภายในและการสร้างเครือข่าย
- 8.8 หลักการ นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

1. ชื่องาน กลุ่มงานสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 2.2 เพื่อวิจัย และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

3. ขอบเขตของงาน

3.1 การส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถ ในการผลิต การพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาและการให้บริการสื่อ การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ตลอดจนการแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการส่งเสริมและพัฒนาการผลิต การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

3.2 การศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และนำผลไปใช้ในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ให้เหมาะสม

4. คำจำกัดความ

“การส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา” หมายถึง การส่งเสริมให้สถานศึกษาผลิต พัฒนา และใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา รวมทั้งการจัดบริการสื่อ เผยแพร่ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (เทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอน กระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้)

“การศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา” หมายถึง การศึกษาและนำผลการวิเคราะห์วิจัยไปใช้ในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา สำหรับนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเป็นตัวกลางในการนำเสนอหรือถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติ จากผู้สอนหรือแหล่งความรู้ไปยังผู้เรียน ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่ตั้งไว้

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

5.1 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษา

5.1.1 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษา

5.1.2 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ บริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษา

5.1.3 ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสามารถในการผลิต พัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

5.1.4 ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาจัดทำคลังสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

5.1.5 จัดระบบการให้บริการสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

5.1.6 นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

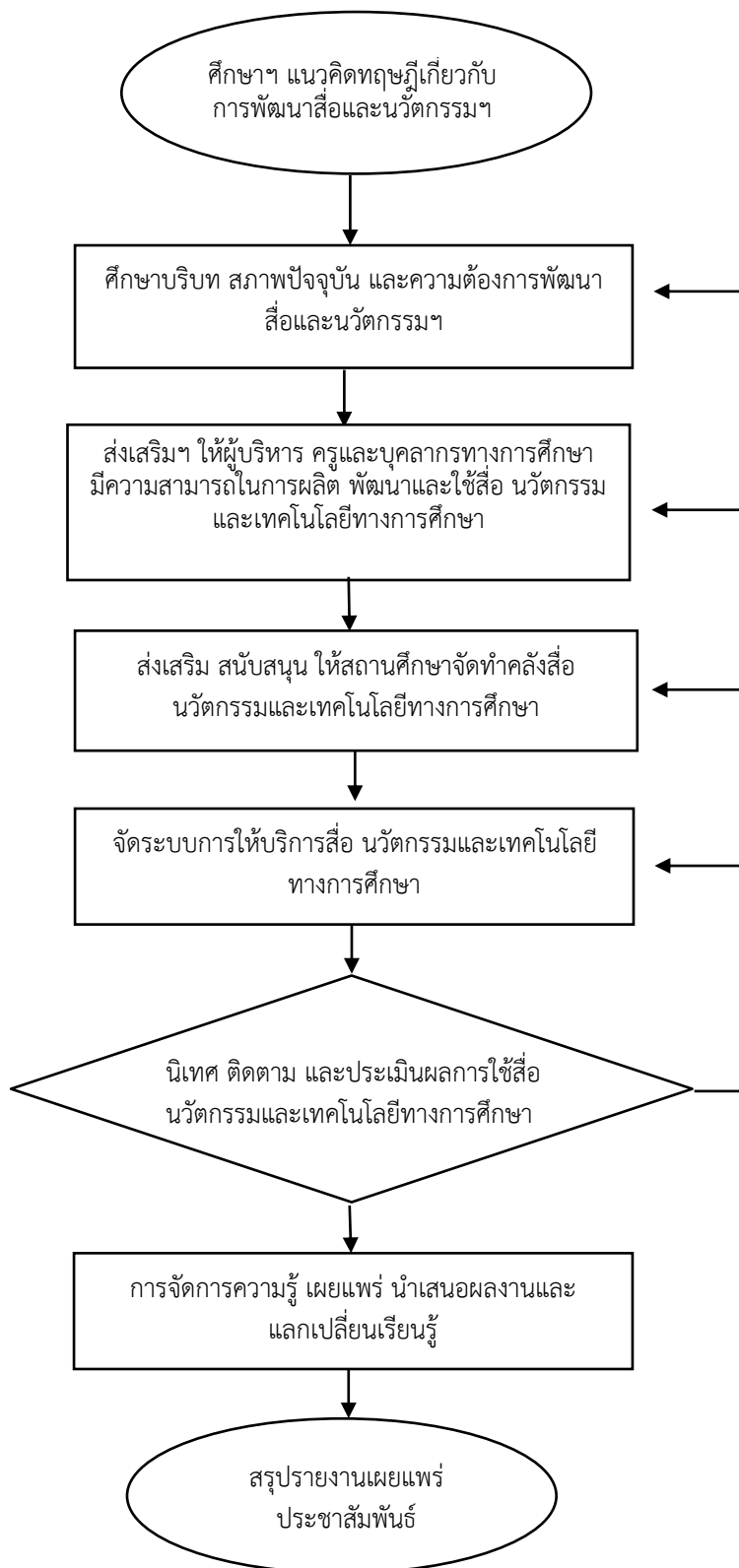
5.1.7 จัดให้มีการจัดการความรู้ เผยแพร่ นำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

5.1.8 สรุป รายงานการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสถานศึกษา

คู่มือการปฏิบัติงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2568

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

7. แบบฟอร์มที่ใช้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนดตามความเหมาะสม

8. เอกสาร / หลักฐานอ้างอิง

- 8.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 8.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

1. ชื่องาน งานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล

งานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา
ของเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ต.ป.น.)

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลและ
นิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

2.2 เพื่อศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการติดตามตรวจสอบ

3. ขอบเขตของงาน

3.1 ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการติดตามตรวจสอบ ประเมินผล
และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มากำหนดเป็น
แนวทางในการติดตาม ประเมินผล และนิเทศการบริหารและการดำเนินการของหน่วยงานและ
สถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

2. กำหนดแนวทางการศึกษาวิเคราะห์วิจัยการบริหารและการดำเนินการของ
หน่วยงานและสถานศึกษา ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

3. พิจารณาแผนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา โดยมุ่งเน้น
ผลสัมฤทธิ์ ของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

4. ติดตาม ประเมินผลและนิเทศการบริหารและการดำเนินการตามแผนที่กำหนด

5. รับทราบผลการติดตาม ประเมินผล และนิเทศการบริหารและการดำเนินการตามแผน
และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

6. ส่งเสริมให้มีการประสานการติดตาม ประเมินผลและนิเทศการศึกษา กับ
คณะกรรมการและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

7. แต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการจัดการศึกษาตามความ
จำเป็น

3.2 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการติดตามตรวจสอบ
ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

4. คำจำกัดความ

“งานเลขานุการ ก.ต.ป.น.” หมายถึง งานที่ช่วยเหลือหรือให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของ
คณะกรรมการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้ดำเนินการ
เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการตรวจราชการ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล
การจัดการศึกษา พ.ศ. 2560 ส่วนที่ 4 การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา ระดับเขต
พื้นที่การศึกษา ขอ 25 การติดตาม ประเมินผลและนิเทศการบริหารและการดำเนินการ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์
ของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดพื้นที่การศึกษา เพื่อเตรียมการรับการนิเทศ ติดตามและประเมินผล
จากหน่วยงานภายนอก

“คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ต.ป.น.)” หมายถึง องค์คณะบุคคลที่มีบทบาท อำนาจ หน้าที่ ในการบริหารงานวิชาการในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตามที่กฎหมายกำหนด โดยมีองค์ประกอบของคณะกรรมการ ทั้งในส่วนของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาในสังกัด และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ทำงานร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย นิเทศติดตามตรวจสอบและประเมินผลการบริหารและการดำเนินการ โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเตรียมรับการนิเทศติดตามตรวจสอบ และประเมินผลจากหน่วยงานภายนอก

“การติดตาม (Monitoring)” หมายถึง การศึกษาความก้าวหน้าการบริหารจัดการและการดำเนินการของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

“การตรวจสอบ (Inspection)” หมายถึง การกำกับ ดูแล เพื่อปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาและดำเนินไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้

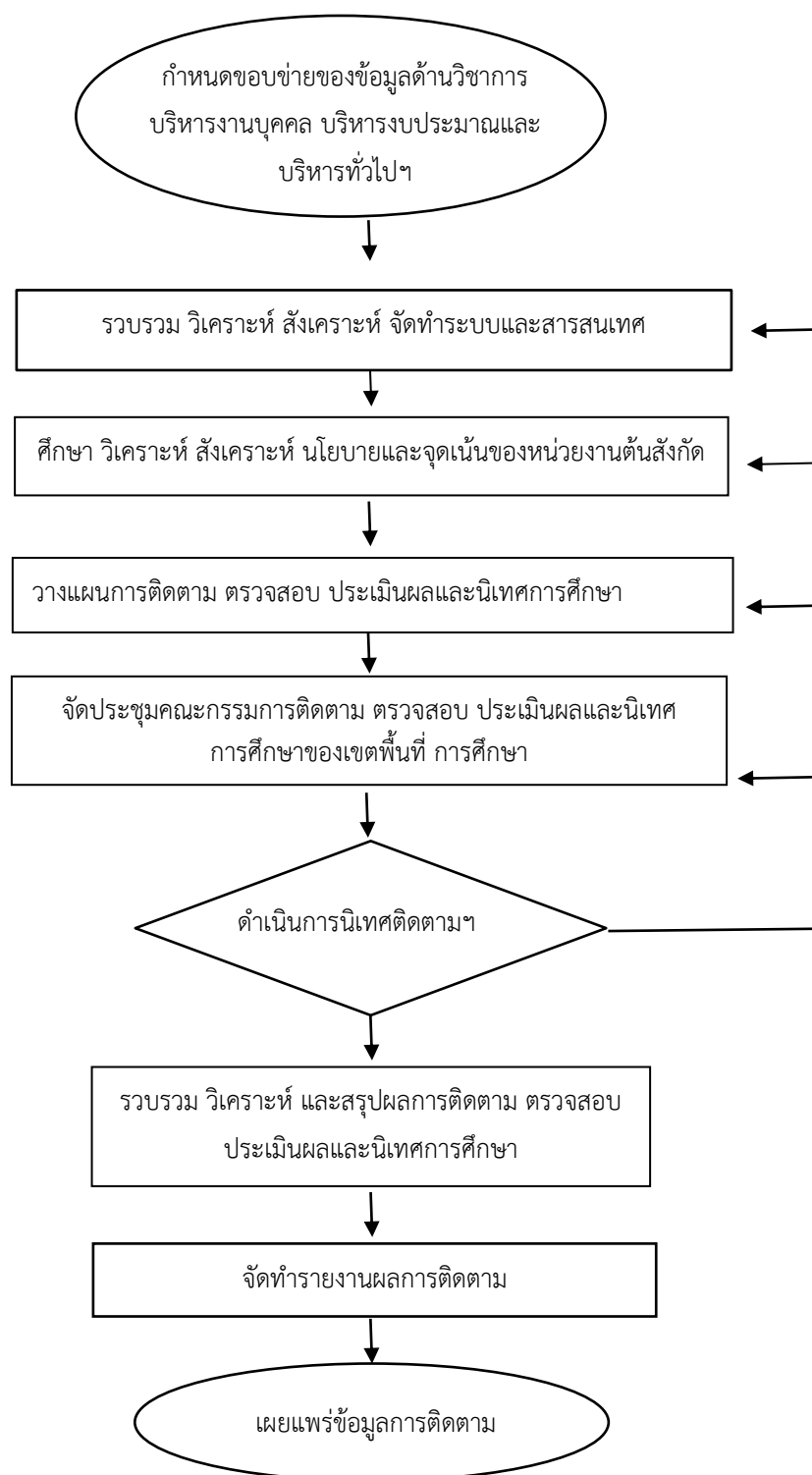
“การประเมินผล (Evaluation)” หมายถึง การตีค่าผลการบริหารจัดการศึกษา และดำเนินไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

“การนิเทศการศึกษา (Supervision)” หมายถึง ความร่วมมือระหว่างเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัด กับคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา โดยการให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนเพื่อปรับปรุงพัฒนา

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ต.ป.น.)

- 5.1 กำหนดขอบข่ายของข้อมูลด้านวิชาการ บริหารงานบุคคล บริหารงบประมาณและบริหารทั่วไป ของสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา
- 5.2 รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดทำระบบและสารสนเทศ ที่เป็นปัจจุบัน
- 5.3 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ นโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด
- 5.4 วางแผนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา
- 5.5 จัดประชุมคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา
- 5.6 ดำเนินการนิเทศติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา
- 5.7 รวบรวม วิเคราะห์ และสรุปผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา
- 5.8 จัดทำรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา
- 5.9 เผยแพร่รายงานผลการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาต่อสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. Flow Chart

7. แบบฟอร์มที่ใช้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนดตามความเหมาะสม

8. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

- 8.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545
- 8.2 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546
- 8.3 พระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542
- 8.4 กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา พ.ศ. 2560
- 8.5 คู่มือการดำเนินงานคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ต.ป.น.)

1. ชื่องาน (กระบวนงาน) งานเลขานุการกลุ่มนิเทศฯ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศฯ ที่ได้รับมอบหมายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.2 เพื่อวิจัย และพัฒนาการปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศฯ ที่ได้รับมอบหมายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

3. ขอบเขตของงาน

3.1 ส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศฯ ร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

3.2 วิจัย และพัฒนาการปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศฯ ที่ได้รับมอบหมายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

4. คำจำกัดความ

ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น หมายถึง การทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

“หน่วยงานภายใน” หมายถึง สถานศึกษาและส่วนราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

“หน่วยงานภายนอก” หมายถึง หน่วยงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากส่วนราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

5.1 ศึกษา วิเคราะห์ ภารกิจและบทบาทหน้าที่ของกลุ่มนิเทศฯ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

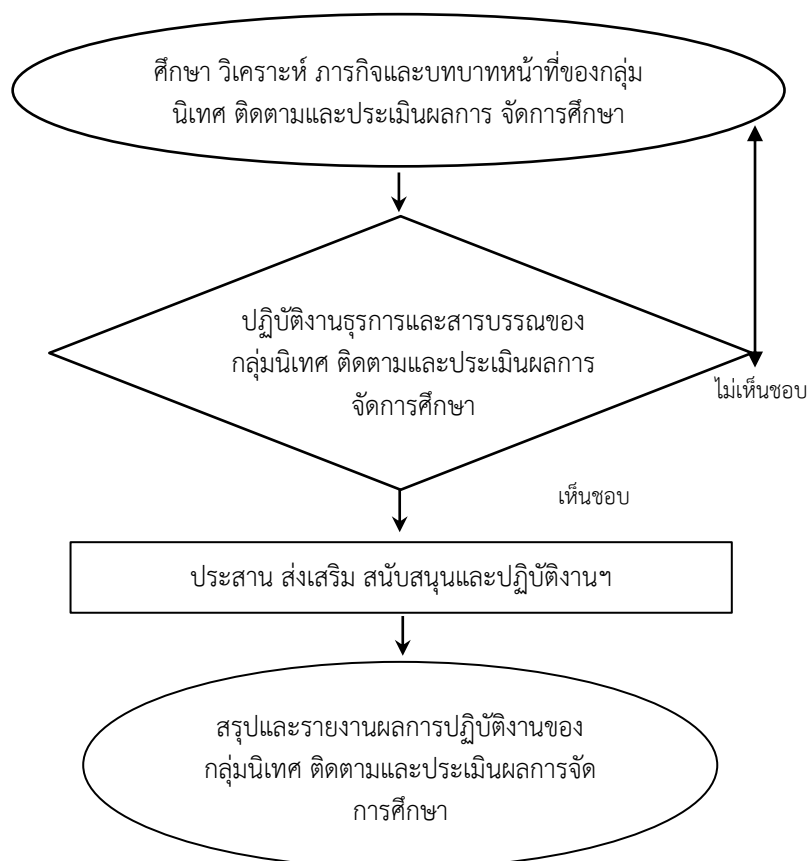
5.2 ปฏิบัติงานธุรการและสารบรรณของกลุ่มนิเทศฯ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

5.3 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5.4 สรุปและรายงานผลการปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศฯ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

การสนับสนุนการปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน/นอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

7. แบบฟอร์มที่ใช้

7.1 หนังสือขออนุมัติการสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

7.2 คำสั่งการสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

7.3 การสรุปผลการสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

7.4 แบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน

8. เอกสาร / หลักฐานอ้างอิง

8.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

8.2 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

8.3 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546